

SZÁMOLÁS – MÉRÉS

(középsúlyos)

A tantárgy célja kialakítani a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulóknál olyan elemi ismereteket, amelyek eljuttatják őket az érzékeléstől, észleléstől a tárgyfogalmak kialakulásához; megalapozni és kialakítani a tárgyakkal végzett cselekvésekkel a tanulók gondolkodási funkcióit, elemi számfogalmát.

A pedagógusnak fejlesztenie kell a számolás és mérés elsajátításához szükséges alapkészségeket, az érzékelést, észlelést, figyelmet, emlékezetet, gondolkodási készséget és a problémamegoldó képességet, hogy a tanulók alapvető logikai összefüggések felismerése révén az ismereteket gyakorlatban tudják alkalmazni. Feladata felkelteni, fenntartani a környezet iránti érdeklődést, a környezet megismerése során tudatos tevékenységeket végeztetni, az ismeretek megszerzésére irányuló spontán törekvéseket kialakítani, az alapvető térbeni és időbeni tájékozódást fejleszteni, elérni egyszerű utasítások megértését, követését.

Fontos feladat a mennyiség- és számfogalmat kialakítani, hogy a tanuló képes legyen mennyiségeket, számjegyeket felismerni, összehasonlítani, megváltoztatni, alpműveleteket végezni fejen és írásban; szöveges feladatokat értelmezni, a logikai összefüggéseket felismerni, a megoldáshoz szükséges lépéseket felállítani; méréseket végezni, különböző mértékegységek fajtáit, léptéküket, gyakorlati alkalmazásukat megismerni; a pénzzel kapcsolatos elemi ismereteket megszerezni, pénzerméket, bankjegyeket felismerni, értéküket, nagyságrendbeli különbségeket felismerni, a mindennapi életben történő alkalmazásokat segítséggel gyakorolni; továbbá a banki pénzügyi műveletek alapjait megismerni (bankkártya, folyószámla, hitelszámla).

1–2. évfolyam

A tantárgy különösen fontos szerepet játszik az erkölcsi nevelésben, az egyszerű szabályok megértésére és betartására, és a csoportosan végzett tevékenység szabályainak, feltételeinek betartására neveléssel, a képességekhez igazodó feladatok végzésében és befejezésében a minél nagyobb kitartás kialakításával, valamint az alkalmazkodóképesség és feladattudat kialakításával, a türelem és pontosság megalapozásával.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztésében az együttműködéssel történő feladatvégzés megalapozása zajlik, a csoportba való beilleszkedés és az iskolai viszonyrendszerben való eligazodás segítségével.

A tanulás tanítását a tantárgy az által nyújtott információk megismerése iránti igény és az ismeretek befogadása iránti érdeklődés felkeltése támogatja.

Az anyanyelvi kompetenciaterület fejlesztését a tantárgy ismereteihez és tevékenységeihez kapcsolódó kifejezések megismerésének megalapozásával segíti.

A tantárgy főként a matematikai kompetenciaterület fejlesztésében játszik nagy szerepet, amennyiben támogatja az elemek kiválasztásának és megadott szempontok szerinti sorba rendezésének képességét, a tárgyak tulajdonságainak megismerését, a különbségek és azonosságok felismerését és csoportosításukat, és a problémamegoldó képesség fejlesztését.

A tevékenységekkel kapcsolatos változások megfigyelése, létrehozása, az egyszerű ok-okozati összefüggések felismerése is a matematikai kompetenciaterület fejlesztését segíti.

A szociális és állampolgári kompetenciaterület fejlődéséhez járul hozzá az együttműködő részvétel a feladatok végrehajtásában, a csoportmunkában az alapvető szabályok felismerése, és törekvés azok betartására.

A hatékony, önálló tanulás kompetenciaterület fejlődését segíti a tantárgy a taneszközei, feladatai iránti kíváncsiság felkeltésével, és a számok hétköznapi életben betöltött jelentőségének felismertetésével.

1. évfolyam: évi 108 óra, heti 3 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	Órakeret 30óra
Előzetes tudás	Különbségek érzékelése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Azonosságok (egyezőségek) érzékelése.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
Kerek és szögletes tárgyak szétválogatása irányítással. Három szín megkülönböztetése.	<p><i>Ismeretek</i> Tárgyak kiterjedése. Kicsi, kisebb, nagy, nagyobb, Formai tulajdonságok. Kerek, szögletes. Érzékelési gyakorlatok. Piros-kék- -fehér-fekete, puha-kemény, meleg-hideg.</p> <p><i>Tevékenységek</i> Tárgyak méretének megtapasztalása. Azonos jellegű tárgyakból sor kirakása;; Vegyes halmazból minta alapján egy-egy tárgy kiválasztása. Színek megnevezése egyenként, Gyors és lassú járás, mozdulatok utánzása. Kemény-puha, meleg-hideg tárgyak kitapintása, azonosítása.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> ritmusgyakorlatok.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> didaktikus játékok.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tárgyak tulajdonságait jelölő fogalmak. Felszólítás cselekvésekre: gurítsd! Dobd! Kérem! Tessék!	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Tájékozódás	Órakeret 30 óra
Előzetes tudás	Utasítás megértése, betartása.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Időbeli és térbeli változások érzékelése cselekvésekkel.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Megfelelő irányítással, segítségnyújtással a feladatokat végrehajtani a társakra is figyelve.</p> <p>Türelmesen várakozni majdani eseményekre, várt eredményekre.</p> <p>A „várj! majd!, most!” vezényszavak megértése és alkalmazkodás azokhoz.</p> <p>Egyszerű, konkrét kérdésekre válaszolni</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Térorientációs gyakorlatok: mellett, előtt, mögött, irányok. – Időbeli tájékozódás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Cselekvések végzése változatos formában az adott térirány gyakorlására.</p> <p>Éjszakai-nappali tevékenységek valóságban Lassan, gyorsan gyakorlása cselekvésekkel.</p>	<p><i>Kommunikáció:</i> tájékozódás.</p> <p><i>Olvasás-írás:</i> térorientációs gyakorlatok.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Téri és időbeli tájékozódással kapcsolatos kifejezések irányműveletek (, mellett, előtt, mögött, alatt, alá, lassan, gyorsan, egyszerre, most, majd utána, előtte). Várj! Most! Majd! Kész!	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Mennyiségek – Műveletek	Órakeret 48 óra
Előzetes tudás	Halmazok létrehozása egy szempont alapján.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Relációs jelek ismerete és alkalmazása.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Közös, egyirányú cselekvést végrehajtani tanárral, társakkal.</p> <p>Önálló, célirányos tevékenység egyszerű feladatvégzés során.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Cselekvések mennyiségekkel. – Halmazok létrehozása, megváltoztatása. – . <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Halmazok létrehozása különböző szempontok szerint (fajta, szín, méret stb.), nagyon különböző elemszámú halmazok összehasonlítása: sok- kevés. A „nagyon sok”, a „legtöbb”</p>	<p><i>Játékra nevelés:</i> didaktikus játék, szerepjáték.</p>

	halmaz létrehozása. Ugyanannyi megállapítása, hangoztatása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Sok, kevés, semmi. Tegyéi bele! Vegyéi ki! Öntsd ki mindet! <i>Még, több. Elég!</i> Válaszd ki! <i>Üres, teli.</i> Nagyon sok. <i>Legtöbb,</i> sok, kevés, több, kevesebb, elfogyott, ugyanannyi.	

A fejlesztés várt eredményei az első évfolyam végén	<p>A tanuló képes az irányított, közös megismerő tevékenység során társaival együttműködni.</p> <p>Képes érzékelni a tárgyak alapvető formai tulajdonságait, szín, forma és méret szerint (segítséggel) differenciál.</p> <p>Képes felismerni az alapvető tér- és időbeli relációkat A foglalkozás során érdeklődő, a csoportos tevékenységben aktívan részt vesz.</p> <p>Képes együttműködésre.</p> <p>Képes közös, egyirányú cselekvést végrehajtani tanárral, társakkal.</p> <p>Képes felismerni a tárgyak alapvető mennyiségi tulajdonságait</p> <p>Képes (segítséggel) használni a megszerzett tapasztalatokat, ismereteket.</p>
--	---